

v Ljubljani; Fran Kovač, nadučitelj v Zatični. — Deželni šolski nadzornik poroča obširno o dnevnih zavetiščih. Poročilo se vzame z odobrenjem na znanje in sklone se izreči c. kr. mestnemu šolskemu nadzorniku Fr. Lavtizarju, voditeljem Jegliču Jan. Nep., Cepudru Josip in Jos. Wagnerju ter gospodinjstvu oskrbujoči Mariji Novakovi v Šiški priznanje in pohvalo deželnega šolskega sveta. Sklene se po možnosti delovati na stalno ustanovitev dnevnih zavetišč. — Metelkovo ustanovo dobe učitelji: Tomšič Emil, Ribnica; Pirnat Ivan, Mokronog; Slapar Jakob, Olševk; Mihelič Viktor, D. M. v Polju; Koželj Viktor, St. Peter pri Rudolfovem; Ziegler Robert na Igu. — Ustanovo bivšega vrtnarskega društva: Jezeršek Ivan, Sv. Križ pri Trzinu; Aršek Ivan, St. Peter v Ljubljani; Žirovnik Josip, Gorje.

— **Iz ljudskošolske službe.** Za suplentinje so nameščene: Evalija Dimnikova pri Devici Mariji v Polju, Pavla Pirkerjeva v Srednji vasi in Terezija Šušteršičeva v Koprivniku. — C. kr. okrajni šolski svet v Novem mestu je imenoval namesto k vojakom odišlega nadučitelja Gustava Ferjana bivšo uč. suplentinjo v St. Petru pri Novem mestu Ivano Kramarčičovo za suplentinjo na ljudski šoli v Dvoru. — C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku je učiteljico na zasebni ljudski šoli v Repnjah Kristino Pinteričevo imenoval za začasno učiteljico na dvorazredni ljudski šoli v Vodicih; namesto k vojakom odišlega učitelja Andreja Pogačarja bivšega suplenta na ljudski šoli v Semiču Alb. Razpotnika za suplenta na štiri-razredni deški ljudski šoli v Kamniku; namesto k vojakom odišlega nadučitelja Ivana Primožiča bivšo suplentinjo v Nevljah Armelo Vremšakovo za suplentinjo na ljudski šoli v Mekinjah in namesto k vojakom odišlega učitelja Valentina Clementeta poizkusno kandidatkinjo na dekliški šoli v Kamniku Mar. Kladvo za suplentinjo na enorazredni ljud. šoli v Nevljah. — Za suplentinje so nastavljeni: namesto v aktivni vojaški službi se nahajajočega nadučitelja Karla Črnjaca v St. Vidu nad Cerknico izprašana uč. kandidatinja Zora Bitensková; namesto vpoklicanega učitelja Flenrika Paternosta v Senožcah uč. supl. Angela Sila; na osemrazredni mestni nemški dekliški šoli v Ljubljani izprašana učiteljica Marija Smoličeva. — Za provizorični učiteljici sta imenovani uč. kand. Ema Andrejčičeva na trirazrednici v Stopičah, izprašana učiteljica Mtrija Vidičeva na dekliški osemrazrednici v Ljubljani namesto učiteljice Alice Schmalčeve. — Za supl. namesto obolele učiteljice Terezije Rauhkarjeve v Vavti vasi je nastavljena abs. uč. kandidatinja Albina Ahačičeva; namesto obolele voditelja deške ljudske šole v Novem mestu p. Gotarda Podgorška bo vodil navedeno šolo začasno tamošnji učitelj p. Atanazij Ausser; namesto vpoklicanega učitelja Florijana Gostiča v Poljanah bo suprirala bivša supl. v Trebiji Julij. Rotarjeva; namesto obolele nadučitelja Ivana Rudolfa v St. Vidu bo suprirala abs. uč. kand. Ema Rudolfova; namesto obolele učiteljice Vincencije Papis-Stuchlyjeve v Košani bo suprirala uč. supl. Stefanija Puppisova. — Za suplentinje so nastavljeni: Namesto obolele uč. Antonije Kren-Jakličeve na Koroški Beli doseđanja suplentinja v Koprivniku Ljudmila Koroščeva; namesto vpoklicanega nadučitelja Franca Flereta v Kranjski gori abs. uč. kand. Leopoldina Jegličeva; namesto vpoklicanega učitelja in šol. voditelja Petra Jočica v Dobravi pri Kropi abs. uč. kand. Ana Tavčarjeva; namesto obolele učiteljice Ane Erzinove v Semiču abs. uč. kandidatinja Albina Možinova. — Za provizorično učiteljico v Kranjski gori je imenovana abs. uč. kand. Irma Cepudrova; prov. učiteljica v Čemšeniku Vladimira Olga Pleveljeva je začasno dodeljena v službovanje v St. Gotardu; bivša prov. učiteljica v Vel. Trnu Marija Kovačeva je imenovana za prov. učiteljico v Čemšeniku. — Namesto v vojaški službi nahajajočega se nadučitelja Cirila Vizjaka bo suprirala na ljudski šoli v Vremu izprašana uč. kand. Matilda Bevkova ter bo obenem vodila ekskur. pouk na šoli v Zg. Ležcah. Namesto vpoklicanega učitelja Ivana Štreklja bo suprirala na šestrazrednici na Vrhniki uč. supl. Ana Knavsova. — Za suplentinje so nastavljeni: Šolska praktikantinja Ema Janežičeva na enorazrednici v Babinem polju; abs. uč. kandidatinja Julija Maričeva namesto vpoklicanega učitelja V. Skebete v Preloki; abs. uč. kandidatinja Marija Španova namesto vpoklicanega nadučitelja Franca Erkerja v Starem logu; bivša učiteljica na Ciril-Metodovi šoli v Gorici Marija Arriglerjeva na šestrazrednici v Loškem potoku; uč. suplentinja Marija Goljevškova namesto vpoklicanega nadučitelja Ivana Goloba na Raki; učiteljica Karolina Rostoharjeva namesto na dopu-

stu bivaajoče učiteljice Antonije Vohinčeve v Cerkljah. — Za provizorično učiteljico v St. Ruprtu je imenovana suplentinja Helena Komačeva. Za suplentinje so nastavljeni: Abs. uč. kand. Silva Balančeva na enorazrednici v Erzeltu; abs. uč. kand. Jospina Gradišarjeva na enorazrednici v Planini; abs. uč. kand. Marija Jaklova v Trzinu; abs. uč. kand. Ana Šemetova pri Sv. Križu pri Litiji; prov. učiteljica Marija Kreinerjeva na deški ljudski šoli v Kočevju. — Za učiteljico na zasilni šoli v Zavrčcu je imenovana izprašana uč. kand. Frančiška Miklavčičeva; za prov. učiteljico v Srednji vasi je imenovana doseđanja suplentinja Ana Gradišarjeva. Za suplentinjo sta nastavljeni: suplentinja Marija Chladekova v Borovnici in abs. uč. kand. Ana Turkova v Spodnjem Logatcu. — Za prov. učiteljico v Spod. Logatcu je imenovana uč. supl. Katarina Punčuhova. Za provizorično učiteljico v Mirni peči je imenovana Gabrijela Hladnikova. Suplentinja Angela Mandlova je imenovana za voditeljico šole v Ovčaku, Berta Žejnova pa v Logu.

— **Šolska mladina v Škofji Loki** je povodom »Teda Rdečega križa« nabrala 5000 praznih steklenic za mineralno vodo, ki se bodo odposlale osrednjemu društvu »Rdečega križa« na Dunaj. Za to rodoljubno delovanje se izreka najtoplejšo zahvalo in se priporoča javnosti v posnemanje.

Štajerske vesti.

KONRAD MEJOVŠEK.

Na Reki pri Hočah je dne 30. septembra t. l. preminul nadučitelj Konrad Mešovšek v 62. letu starosti. Angel Azrael ga je rešil večletne bolezni in povedel v kraljestvo miru in večnega pokoja, dne 2. oktobra pa so ga spremlili njegovi mnogoštevilni tovariši in in obila gospoda iz Maribora in okolice na pokopališče v Hočah. Spoštovali so blagopokojnika in ga visoko čislali zbog njegovega jeklenega značaja, ki je prebil marsikateri hud boj za pravico in resnico in se o vsaki priliki pokazal trdnega Slovence, ki ni omahoval in se ni uklonil. — Pokojni tovariš se je rodil 1. februarja 1855 v Konjicah. Po dovršeni domači šoli je obiskoval tri gimnazijske razrede v Celju in je učiteljšče v Mariboru dovršil 18. julija 1876. z zrelostnim in spomlad 1879. s sposobnostnim izpitom v Gradcu. — Služboval je od 20. julija 1876. tri mesece kot podučitelj v Kamnici, poldrugo leto v Mariboru II., štiri leta v Studencih pri Mariboru, kjer je postal definitivni. V jeseni 1881. je bil imenovan za učitelja v Zg. Radgoni, kjer se je poročil z oskrbnikovo hčerko Eleonoro, rojeno Atzlerjevo, ki je umrla že leta 1913. Spomladi 1884. je bil premeščen v Maribor. V jeseni 1887. v St. Jernej pri Ločah, 1889. v Veliki nedelji in 1894. je postal nadučitelj v Selah pri Ptuj, od kamor je prišel 30. septembra 1897. na novoustanovljeno šolo v Reko, kjer je ravno 19 let nadučiteljeval. Pred tremi leti se je drugokrat oženil. Leta 1878. se je bojeval v Bosni in si pridobil vojno in jubilejsko kolajno. — Pokojni tovariš Mešovšek je bil jako nadarjen in duhovit, poleg tega pa tudi delaven in vztrajen na vsakem polju. Od svojih duševnih zakladov je rad podajal tudi tovarišem ter se udeleževal jako marljivo shodov učiteljskega društva ter bil pri uradnih skupščinah vedno originalnih misli in izboren govornik. Ker je bil trden značaj, se o nobeni priliki ni bal povedati resnice vsakomur v oči, daš mu je prinesla zameri in časih materialno škodo. — Bil je ponos učiteljstvu in izboren šolski vrtnar in sadjerejec, za kar je dobil obilnih pohvalnic, leta 1906. subvencijo poljedelskega ministrstva po 20 K. leta 1909. Reiserhoferjevo ustanovo od deželnega odbora po 80 K. Lepo deblo, lepo drevo, imeniten sad — to je bilo Konradu največje veselje in pri tem je našel svojo tolažbo v hudih dneh. Ob 40letnici letos je hotel stopiti v pokoj. — Kakor je bil natančen, vesten in nad vse marljiv učitelj, tako je bil dober oče — vzgojevalec svoje ljube družine. Desetero otrok žaluje po svojem ljubem očetu in jim bo težko pogrešati ljubega, skrbnega ateja! — Na bojišču je ob gromu topov došla peterim sinom bridka vest: Oče umrl! In prihiteli so vsi — od vseh vetrov — in blagopokojniku izkazali svojo ljubezen, vdanost in zadnjo čast na grobu. Sin, rečki učitelj Radovan, je kadetni aspirant, Milko nadporočnik z vojaškim zaslužnim križcem III. reda z vojno dekoracijo, sin, jarenski učitelj Branko, nadporočnik, si je pridobil veliko srebrno svetinjo v Voliniji, Stanko, korporal, bronasto svetinjo, in

najmlajši Beno. — Ljubi Konrad! Bil si nam blag in drag — počivaj v miru! — Lepo si oskrbel svoje sinove in hčeri — gotov Ti je trajen spomin! D. P.

ANTON LAJUŠIČ.

V Gabrjih pri Celju je dne 16. oktobra t. l. umrl v 80 letu svoje dobe po dolgi in mučni bolezni tovariš Anton Lajušič, nadučitelj v pokoju, imetnik zaslužne svetinje za 40 letno zvesto službovanje in častni občan občine Sv. Martina v Rožni dolini, kjer je mnogo let — od 1873 do vpokojitve l. 1904 — uspešno deloval kot nadučitelj na šolskem in narodnem polju. Zato so mu hvaležni občani podelili častno občanstvo, najčimprej odlikovanje, ki z njim razpolaga slovenska občina. — Učiteljevat je začel leta 1856. ter je v polni meri okusil vse »sladkosti« učiteljskega stanu. — Blagi pokojnik je vzgojil sina Antona, župnika pri Sv. Martinu poleg Vurberga, in sina dr. Franceta, c. kr. komisarja na okrajnem glavarstvu v Mariboru. — Bodi zaslužnemu šolniku ohranjen blag spomin! Gospodoma sinovoma naše sožalje!

— **Izpitni za ljudskošolsko učiti usposobljenost v Mariboru** se prično v ponedeljek, dne 6. novembra t. l., ob 8. ur. zjutraj — Prošnje je bilo treba poslati do 29. oktobra. Tega pa nismo mogli objaviti pravočasno, ker smo dobili naznanilo šele 25. oktobra, torej veliko prepozno za zadnjo številko, ki je izšla že 20. oktobra!

— **Umrla je v Trbovljah** dne 18. oktobra t. l. soproga tovariša Ivana Kerna, nadučitelja na Vodah, gospa Antonija Kernova, rojena Dreier pl. Löwenhahnova. Blagi ženi bodi ohranjen ljub spomin! Pridržati naše srčno sožalje!

— **Iz ljudskošolske službe na Štajerskem.** Premešeni so: definitivna učiteljica Stanislava Schreinerjeva z okol deške šole v Ptujuna dekliško šolo v St. Jurju ob Juž. žel., def. učiteljica Karolina Zajc iz Zibike v Slivnici, nadučitelj Ludovik Potočnik in def. učiteljica Terezija Potočnikova od Sv. Antona na Bizeljsko; imenovani sta provizorični učiteljici Jelena Supankova v St. Pavlu pri Preboldu in Marija Lorberjeva v Grižah za definitivni učiteljici na doseđanih službenih mestih.

— **Deželna kmetijska šola s slovenskim učnim jezikom** v St. Jurju ob Južni železnici je izdala letno poročilo za šolsko leto 1915/16. iz poročila je razvidno, da šola ni mogla delovati. Pouk se sploh ni vršil. Zavod je služil kot »Dom Rdečega križa za rekonvalescente«. Zemljišča so se le s težavo obdelala, ker je popolnoma zmanjkalo delavcev. Šele ko so prišli ruski ujetniki, so se razmere izboljšale. Zanimivo je poročilo o absolutnih kmetijskih šolah, ki jih je 87% na bojišču. Od zadnjega letnika 1913/14 so vsi absolutni vojaki.

— **Na velikonedeljski petrazredni ljudski šoli** je razpisano stalno mesto učiteljice s prostim stanovanjem. — Prošnje je vlagati do 5. novembra t. l.

— **Vse šole — ljudske, m.š.čanske in srednje v Celju** so pričele s poukom ob šolskem l. 1916/17 v času od 16. sept. do 2. okt. t. l.

— **Slovenska dljaška kuhinja v Celju** je tudi ob novem šolskem letu v tamkajšnjem »Narodnem domu« ter se — kot doslej — nahaja pod spretnim in marljivim vodstvom požrtvovalnega profesorja Ant. Kožuha.

— **Okoliško deško ljudsko šolo v Celju** obiskuje ob pričetku tek. šolskega leta — ki je 3. vojno šolsko leto — 332 dečkov; nad 80 jih ne prihaja. — 1. a) in 1. b) ter 3. razred imajo reden, 3., 4. in 5. razred pa restringiran pouk. Pouk se vrši v štirih sobah. — Tej šoli je ob šolskem l. 1916/17 pridružena kot volonterka absolutna uč. kandidatinja Marica Vošnjakova.

— **Slovenski otroški vrtec v Gabrjih pri Celju** obiskuje ob začetku tekočega šolskega leta 23 dečkov in 30 deklic, t. j. 53 otrok. Kot otroška vrtnarica deluje tu Marica Poglajenova. — Ta zavod vzdržuje šolska družba sv. Cirila in Metoda ter ga izdatno podpira okoliška občina Celjska.

— **Otroci laških beguncev v Celju in okolici** imajo tudi ob tekočem novem šolskem letu svojo ljudsko šolo. Za otroke slovenskih beguncev tozadevno — ni skrbjeno. — Nekaj teh ubožčkov obiskuje obe slovenski ljudski šoli v Celju. Seveda to ni dosti; zakaj tema šolama sedaj nedostaja prostora celo za domorodne otroke!

— **Šolstvo v Wagni.** Wagna je štajerska vasica pri Lipnici. Tam prebiva sedaj v posebnem taborišču, ki šteje 305 poslopij, med temi 120 barak za stanovanja. Begunska kolonija ki šteje sedaj 18.354 oseb. Vsi so prišli kot begunci od naše južnopolne fronte. Izjemo tvorijo samo 34 galskih beguncev še iz leta 1915, 75 italijanskih in 5 črnogorskih internirancev. Slovencev je 1642 oseb. Večina teh je dospela meseca avgusta t. l. ob času sedme italijanske ofenzive in sicer iz Gorice, Solkana, Mirna, Renč. Bilj, Nabrežine in Gorjanskega. |

Ob tako velikem številu beguncev je, umevno, tudi mnogo otrok. Ker ne smeta poznati vzgoja in izobrazba daljših odmorov in ker ne sme odtegniti tujina, česar ne more nuditi rodna gruda, je pridobilo v taborišču šolsko vprašanje na važnosti. Šolske mladine je v Wagni nad 5000. V začetku je bilo to taborišče določeno edino le furlanskim beguncem in istrskim evakuirancem, zato so oni, kar se tiče šol, precej dobro preskrbljeni. Imajo dekliško ljudsko in meščansko šolo (učenk 2000, razredov 24, učnih oseb 25), deško ljudsko šolo (učencev 2000, razredov 24, učnih oseb 24), vojaško organiziran deški zavod (60 internistov, 100 eksternistov, 3 učitelji), deško sirotišnico (88 dečkov, 3 učitelji), obrtno-nadaljevalno šolo, kmetijsko šolo, tri otroške vrtce (900 otrok, 20 vrtnaric). Šele v zadnjem času, ko so se naselile v taborišču tudi slovenske družine, je vodstvo otvorilo iz lastne iniciative slovensko dvorazrednico in jo kmalu nato povečalo v trirazrednico. V vodstvenem načrtu je pa tudi slovenski otroški vrtec. Vpisanih slovenskih otrok je do sedaj 384 (Voditelj: Poberaj Josip; učiteljici Valerija Makučeva in Amalija Cejeva). — Šolski mladini kakor tudi drugim otrokom na podlagi zdravniškega priporočila se dajejo dopoldne in popoldne južine. Tako je bilo razdeljenih meseca septembra 104.571 porcij, za katere se je uporabilo zraven mleka in kave, še 756 kg jabolčnih konserv 239 hlebov kruha.

— **Umrl je tovarišu Ivanu Krajniku,** nadučitelju v Kozjem, nađebudni sinček Milutin Ivan. — Naše sožalje!

— **Učiteljsko osebje dekliške in deške šole v Trbovljah II.** je poslalo blagajniku Zveze slov. učiteljev in učiteljic na Štajerskem znesek 14 K za »Učit. vojni podporni sklad« namesto venca na grob umrle soproge tovariša Ivana Kerna, nadučitelja v Trbovljah-Vodah I. Hvala!

— **V Ljutomerskem političnem okraju** so dosedaj prispevali 29%, oziroma 1% vojne draginjske doklade za »Učiteljski vojni pomožni sklad«: Ljutomer: Robič Jan. 6, Zacherl 6, Baukart 6, Mikl 240, Wessner 240, Mihalič 3, Robič Jul. 240, Herzog 240, Karba 160; Stara cesta: Tomažič 3, Cven: Tušenjak 3, Kocuvan 120; Sv. Duh: Lah 2, Čiuha 120; Sv. Jurij: Mavrič 120, Kocmut 120, Bernard 120, Schmidhechner 1, Grossmann 1; Kapela: Pertl 1, Poljanec 1, Mahorčič 1, Pušenjak 1; Negova: Korošec 2, Fürst 2; Gorenja Radgona: Kren 120, Osterc 1; skupaj 5840 K. Ostalo učiteljstvo se vljudno poziva, da se istotako čim najprej odzove tej stanovski dolžnosti. Večina zgoraj navedenega pa se prosi, da prispevajo še tudi za drugo polovico draginjske doklade svoj obolus.

— **Društvo »Selbsthilfe der Lehrerschaft Steiermarks«.** Odbor objavlja: Umrla sta društvena člana: Ivan Pichlhöfer, učitelj v Beli cerkvi, dne 1. maja 1916 in Anton Lajušič, nadučitelj v p. v Gabrju pri Celju, dne 16. oktobra 1916. (146. in 147.) smrtni slučaj. — Donesek po 4 K mora biti z vsemi zastanki gotovo vplačan tekom meseca novembra.

— **Na Vranskem** je umrl posestnik Simon Oset, star 84 let. Bil je mnogo let tudi član okrajnega in predsednik krajnega šolskega sveta — učiteljstvu in šoli sploh prijazen in naklonjen mož. Blag mu spomin!

Goriške vesti.

MATKU KANTETU

ob rojstveni 60 letnici.

Na šolskem polju vrl možak, na narodnem pa narodnjak! Tako si stal, tako stojš in v naših vrstah se boriš za naroda procvit in rast, njegov ugled in vznos in čast! Zato Ti danes znanci vsi in z njimi vsi učitelji žele iz duše in srca: Bog živi vzornega moža! Čez šestdeset še trideset veselih, srečnih let možu, ki vcepljal je mladini, kako naj služi domovini; ki širil v rodu je prosveto in njemu služil zvesto, vneto; ki je princip lepe, zdrave, dovedel vedno do veljave; ki tešil srca je sirot in mnogo je delil dobrot! Za vse vrline naj živi naš Matko tja do sivih dni! To želje z našega so juga, ki jih izroča Ti Ferluga, a z njim nebrojna četa Ti kliče: Mnoga leta!

— **V laško ujetništvo** je prišel, kakor poroča poveljnik nekega oddelka metalcev min, enol. prost. četovodja tovariš Joško Muniha, abs. učitelj, sin posestnika Petra Muniha iz Sv. Lucije.

— **Šolstvo v goriškem okraju.** V goriškem šolskem okraju posluje sedaj še